

Príbeh č. 4 - Poľský anonym

Otvorený list poľského dievčaťa zástupcom politickej reprezentácie. Kvôli strachu z trestného stíhania je dopis anonymný. Zadná miestnosť gynekologickej ordinácie, dvere sú zamknuté. Na izbe je gynekológ, anesteziológ a ja. Pamätám si, že som dostala anestéziu a potom mi niekto pomohol držať ceruzku a kus papiera, o ktorom neviem, čo na ňom bolo napísané. Podpisujem s pomocou druhej osoby. Bolo mi osemnásť, vyštudovala som a áno, bola som na nelegálnom potrate. Ja, racionálne dievča so zásadami. Svoj sexuálny život som sa rozhodla začať zrelým spôsobom, predsa len som dospelá. Jeden dôveryhodný partner, návštevy ošetrojúceho lekára, testy a antikoncepcie. Všetko ako v učebnici „Bezpečný sex.“ Bohužiaľ, môj príbeh zapadá skôr do kapitoly „Riziká a hrozby.“ O svojom tehotenstve som sa dozvedela veľmi rýchlo. Rovnako rýchlo som sa posadila a v klude všetko analyzovala. V mojej mysli boli morálne zásady, ktoré ma od detstva učili rodičia, rovnako ako môjho drahého dedka, ktorý vždy hovoril, že nikto nemá právo ma obmedzovať, musím sa rozhodovať sama a niesť následky za svoje rozhodnutia. Toto rozhodnutie bolo ťažké, jedno z najťažších v mojom živote. Moje tehotenstvo bolo vo veľmi ranej fáze, keď so sa objavila v ordinácii svojho gynekológa. Vysvetľujem, že moje rozhodnutie je vedomé a žiadam o pomoc. Odmieťa, logicky, pretože potraty sú v mojej krajine zakázané. Chápem, ale nevzdávam sa. Som rozhodnutá a už nemôžem čakať, nechcem. Potrat v ranom štádiu je pre mňa jedinou možnosťou. Oznamujem mu, že neopustím ordináciu a ako pacient prosím o pomoc, inak budem hľadať riešenia na akejkolvek náhodnej klinike. Nakoniec dostanem povolenie, ale pod podmienkou, že to oznámim svojim rodičom. Doma – šok, ale moji blízki po sérii náročných rozhovorov rešpektujú moje rozhodnutie. Na kliniku prichádzam ešte v ten týždeň, dohodneme si termín a samozrejme aj cenu. S obálkou v ruke a v pohodlnom oblečení mám doraziť za 4 dni. Nevieť, aké budú hygienické podmienky, či budú nástroje sterilné, neviem, kto sa o mňa postará, keby sa niečo pokazilo. Doktorovi verím, ale ordinácie nie je nemocnica, dobre viem, že mi môže pomôcť veľmi obmedzene. Ako dievča žiadajúce nelegálny potrat je nebezpečné umiestniť ma do nemocnice. Všetci sa boja – lekár i pacienti. A nakoniec sú tu tie dokumenty, ktoré som podpísala na začiatku narkózy. Dodnes neviem, o čom boli. Samotný zákrok bol veľmi rýchly. Po odznení narkózy som išla zmätená domov a strávila tam 3 dni. Cítila som sa veľmi dobre, ale o potrate som nikomu nepovedala, s nikým som sa nerozprávala. Svoje myšlienky na zákrok som sa rozhodla pochovať hlboko do podvedomia s presvedčením, že sa k nim už nikdy nevrátim. Kapitola je uzavretá – to som si povedala. V skutočnosti kapitola ešte len začala. Asi tucet dní po operácii som sa začala báť. Len tak, zrazu, bez dôvodu. Nerada som vychádzala z domu, netrávila som čas s rodinou a priateľmi. Mala som záchvaty úzkosti, ktoré som si nevedela racionálne vysvetliť. Zakrývala som okná, bála som sa spať. Moja matka si takmer okamžite všimla zmeny v mojom správaní a hneď ma vzala k psychológovi, ktorého mi odporučili kamarátky. Konečne, v uzatvorenej kancelárii začínam rozprávať o tom, o čom sa v Poľsku nesmie hovoriť nahlas. Dozvedám sa o tom, čo sa po potrate deje nie len s mojím telom, ale predovšetkým s mojou psychikou. Nie som jediný „pacient po“ v jeho ordinácii. Nepotrebujem lieky, ale rozhovor – to je diagnóza psychológa. Ako ale hovoriť o niečom, čo je zakázané a stíhateľné? Poznám veľa žien ktoré sa rozhodli pre potrat, každá mlčala bojovala vo vlastnom mentálnom väzení a tým obmedzila šancu pomôcť sebe a odrezala ostatné ženy od informácií. Keď som sa rozhodovala, nemala som prakticky žiadne poznatky a tak veľmi som potrebovala objektívne informácie. Nechcela som poslúchať morálne pokyny, duchovné príkazy, výčitky alebo urážky. Len fakty, bez náboženského a legislatívneho pozadia. Postupom času som začala normálne fungovať, navštevovala som krajiny, kde sú potraty legálne a diskusia o nich je otvorená. Prinášalo mi to úľavu. Stále viac ma zarážalo, že Poľsko je v otázke potratov jednou z najprísnejších krajín a ženy „po“ sú ponechané bez dozoru ako občianky druhej kategórie. Liberálny západ a severná Európa má najnižšiu mieru potratov na svete. Vážení politici – ďakujem vám, že ste mojím svedomím, že rozhodujete o mojom tele. Realitu však neoklamete, aby ste si sami vytvorili ilúziu plnenia morálnej povinnosti. V Poľsku podľa odhadov Inštitútu pre prieskum verejnej mienky (aj keď je to ťažké presne spočítať), bolo niekedy na potrate 25-30 percent dospelých ženskej populácie. Každá štvrtá žena v našej spoločnosti pri nezákonnom postupe ohrozuje svoje zdravie a je nútená ku korupcii. Rozhodne sa bez toho, aby úplne poznala dôsledky ukončenia tehotenstva, pretože jej zakazujete úprimnú diskusiu a bezpečnú voľbu. Vážení páni, asi 5 miliónom dám, ktoré sú vašimi matkami, manželkami, dcérami, susedkami či kolegyňami sa po tomto náročnom zákroku nedostalo zaslúženej pomoci. Boli alebo budú ponechané samy seba.

Milé dámy, máte právo o sebe rozhodovať, máte právo na informácie a starostlivosť na najvyššej úrovni, pretože ide o vaše zdravie, vašu psychiku, vaše svedomie. Chlapec, s ktorým som bola vtedy tehotná, je teraz

mojím manželom, máme deti, ktoré milujeme viac než život a máme šťastné manželstvo. Ľutujem svojho rozhodnutia? Nie. Ľutujem však že som bola ochudobnená o poznanie, čo to vlastne interrupcia je.